

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Харчові технології» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Forms*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Харчові технології» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «Якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2023-2024 навч. року за ОПП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за **11 критеріями**.

Аналіз **216 анкет за перший семестр** (таблиця 1) та **87 опитаних респондентів за другий семестр** (таблиця 2) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

**Таблиця 1 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти
в 1 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)**

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		75,2	19,5	3,1	1,0	1,1
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	78,7	16,7	2,3	1,4	0,9
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виділяє важливі моменти	75,9	19,0	3,2	0,9	0,9
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	73,1	20,8	4,2	0,9	0,9
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	75,0	19,9	2,3	0,9	1,9
5	Ефективність організації дистанційного навчання	73,1	21,3	3,7	0,9	0,9
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		73,5	20,1	4,3	1,1	1,1
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	73,1	19,9	5,1	0,9	0,9
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	74,5	19,4	3,2	1,4	1,4
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	72,7	20,8	4,6	0,9	0,9
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		81,3	12,8	3,5	0,9	1,4
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	82,9	12,5	2,3	0,9	1,4
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	73,6	17,6	6,5	0,9	1,4
3	Доброчесність	87,5	8,3	1,9	0,9	1,4

Аналіз таблиці 1 показує, що респондентами в 1 семестрі 2023-2024 навч. року оцінені найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виділяє важливі моменти»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання», «ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі – «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін 1 семестру 2023-2024 навч. року в 73 анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		77,0	14,3	6,2	0,2	2,3
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	78,2	11,5	8,0	0	2,3
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	81,6	10,3	5,7	0	2,3
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	65,5	25,3	5,7	1,1	2,3
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	81,6	11,5	4,6	0	2,3
5	Ефективність організації дистанційного навчання	78,2	12,6	6,9	0	2,3
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		83,1	8,8	5,4	0,4	2,3
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	86,2	6,9	4,6	0	2,3
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	83,9	8,0	4,6	1,1	2,3
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	79,3	11,5	6,9	0	2,3
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		83,1	8,0	6,9	0,8	1,1
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	85,1	6,9	5,7	1,1	1,1
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	77,0	12,6	8,0	1,1	1,1
3	Доброчесність	87,4	4,6	6,9	0	1,1

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 2 семестрі 2023-2024 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін 2 семестру 2023-2024 навч. року в 44 відповідях, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли наступні:

- 1) хотілося б побільше сучасних методів проведення лекцій;

- 2) автоматизація роботи особистого кабінету;
- 3) факультативи.

Висновки

Результати моніторингу свідчать про загальну позитивну оцінку якості навчального процесу за ОПП "Харчові технології".

Водночас існують аспекти, що потребують покращення:

Низькі бали присвоєно за:	Напрямки покращення
«використовує сучасні та цікаві методи викладання»	Гарантом підготовлено презентацію з демонстрацією в режимі реального часу можливостей сучасних технологій у викладанні. Викладачами, під час засідання кафедри, обговорено можливість урізноманітнення існуючих методів викладання сучасними і цікавими: використання інтерактивних миттєвих опитувальників (Mentimeter, Quizizz), онлайн-дошки (JAMBOARD, PADLET, MIRO, вбудована дошка в ZOOM), інтерактивних аркушів (WIZERME, LIVEWORKSHEETS), окрім власної платформи Moodle, альтернативні для онлайн-тестувань (Kahoot, Google Forms), дидактичних ігор (LEARNINGAPPS, WORLDWALL), впровадження сучасних інтерактивних технологій (case study), штучного інтелекту (Chat GPT), інтерактивні відео та мультимедійні ресурси (H5P), колективне створення контенту (Google Docs, Etherpad), віртуальні лабораторії (PhET Interactive Simulations), інтерактивні квести та розв'язування проблем (наприклад, Escape Room online, Treasure Hunts).
«ефективність організації дистанційного навчання»	З урахуванням наявності на освітньому порталі структурованих курсів, а також поєднання синхронних (ZOOM) і асинхронних форматів (навчальні матеріали, тести в Moodle) взаємодії зі студентами, чіткою системою оцінювання (проміжний, підсумковий тестовий контроль, чіткі і зрозумілі критерії оцінювання), то доцільним визначено застосування повторного вибіркового контролю знань з метою усунення прогалин, а також з метою забезпечення регулярного зворотного зв'язку – регулярне анонімне опитування студентів щодо зручності та ефективності курсу.
«організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»	Прийнято рішення переглянути наповнення курсів на освітньому порталі на предмет структурованого викладу інформації стосовно самостійної роботи студентів, оновлення матеріалів, використання сучасних проблемних кейсів.
«доступність та легкість зв'язку з викладачем»	З урахуванням географічного фактору перебування студентів (за кордоном, на підконтрольній Україні території, а також на ТОТ) доцільним визначено застосування регламенту комунікації – фіксований час для консультацій, оперативні відповіді в чатах (WhatsApp – основний канал комунікації, і лише за вимогою студента – Telegram) або електронною поштою.
вимога вмикання відео-камери студентами, що перебувають на ТОТ	Прийнято одноголосне рішення членами кафедри стосовно ліберальної позиції щодо вмикання камери студентами, які перебувають на ТОТ.

Також підтримано рішення:

1. Продовжити практику щорічного опитування ЗдВО щодо їх задоволеності освітніми програмами та якістю надаваних освітніх послуг. Ідентифікувати позитивні та слабкі місця та своєчасно реагувати на них.

2. Забезпечувати регулярну взаємодію гаранта ОПП зі ЗдВО та НПП для отримання пропозицій і зауважень щодо реалізації освітньої програми.

Виявлені сильні сторони програми підтверджують відповідність ОПП запитам студентів, а визначені напрями покращення дозволять підвищити ефективність навчального процесу.

Відповідну інформацію про результати опитування в узагальненому форматі донесено до студентів під час щотижневої кураторської години, а також обговорено під час засідання кафедри ХТГРС.

Гарант ОПП «Харчові технології» за
першим (бакалаврським)

рівнем освіти

Юлія ГОНЧАР

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР